

[Poul Schlüter]

statslige olieindkøbsaftale blev offentliggjort. Men vi har føjet til, at det ikke behøvede at være hele kontrakten: vi kunne godt undvære prisbestemmelserne, og vi kunne godt undvære andre kommercielle elementer. Men, har vi så sagt, fragtaftalen og miskrediteringsklausulen må frem, så landets politiske myndigheder og offentligheden kan bedømme, hvor langt det rækker.

Det begrundet jeg med, at disse aftaler jo ikke er sædvanlige handelsmæssige aftaler mellem to private: én, der sælger, og én, der køber. Nu er det jo sådan, at kontrakten stadig ikke er offentlig. Jeg kender den, for jeg har læst den, men jeg er afskåret fra at citere den – det må jeg ikke – heller ikke efter hukkommelsen. Men jeg har vel lov til at citere, hvad Weekendavisen for d. 6. juni i år hævder er kontraktens ordlyd på det pågældende punkt. Man siger, at der skal stå:

»At køber eller købers regering eller noget departement eller mellemlid under denne hverken under indgåelse af aftalerne i denne kontrakt eller under udførelsen af denne kontrakt vil handle på en sådan måde, at det bringer kongeriget Saudi-Arabien eller noget af dets departementer eller mellemlid i miskredit i den internationale olieverden eller på nogen anden måde overhovedet.«

Hvad er dette? Det er da ikke en privatretlig forpligtelse; det er en politisk betingelse. Hvem er det, der bindes? Det er den danske stat. Kontrakten er underskrevet af DONG, men den er godkendt af den danske regering. Der er også dette, at det statsejede, private selskab DONG påfører den danske stat disse forpligtelser. Hvem er staten? Det er selvfølgelig regeringen, og det er folkettinget.

Jeg føler mig ganske overbevist om, at da finansudvalgets flertal besluttede garantien, forudsatte finansudvalgets flertal ikke, at disse klausuler var indeholdt i kontrakten. Derfor er det fortsat et spørgsmål, om der bevillingsmæssigt var og er dækning for, at garantien kan komme til realisering på grundlag af en opsigelse, der bygger på miskrediteringsklausulen. Det er vort synspunkt, og jeg synes, det er et synspunkt, som er let at forstå, og jeg mener bestemt, det er rigtigt. Jeg mener heller ikke, det er dokumenteret frem til dette øjeblik, at andre lande end østlande og u-lande har påtaget sig en lignende forpligtelse.

Men vi må altså nu befrygte, at regeringen og energiministeren efter denne dag har parlamentarisk dækning for også i nye kontrakter om olieindkøb at påtage sig den samme forpligtelse. Det var måske ikke så betænkeligt, hvis det danske olieindkøb for statens vedkommende skulle være 5 pct., 6 pct., 7 pct. – det tror jeg såmænd at mange i min gruppe ville støtte for ligesom at øve sig på en reserveforsyningschance – men energiministeren og regeringen satser jo på, at det statslige olieindkøb skal helt op på 25–30 pct. Jo højere procenten er, jo mere betænkeligt er det for vor politiske bevægelsesfrihed; at man har sådanne klausuler i kontrakten.

Finansministeren sagde, at han mente, det måtte være lidt trist at være borgerlig. Nu vil jeg sige, at det kan han jo ikke vide, for det har han aldrig prøvet, men jeg vil da gerne indrømme, at hvis vore taler lød lige så triste som finansministerens, er der grund til at beklage det.

Finansministeren havde en stærk opfordring til, at venstre og det konservative folkeparti skulle påtage sig et medansvar. Nu skal jeg svare på min gruppes vegne. Vi tager gerne et medansvar. Det har vi gjort mange, mange gange i årtiernes løb, også i et samarbejde med socialdemokratiske regeringer, men vi vil ikke tage et medansvar for en politik, som vi må anse for at være nytteløs. Selvfølgelig er den ikke helt nytteløs, men den er det næsten. Og vi anser det for dødsenssikkert, at når vi er nået et par måneder frem, vil eksperter, så stærkt at også regeringen selv må erkende det, fastslå, at det, vi så i december, og det, vi oplevede nu i maj, var så lidt af justeringen, at vi endnu savner det store afgørende skridt, der må begyndes med, hvis vi skal overbevise virksomhederne, arbejdslivet, udlandet om, at nu gør vi noget for, at tallene ikke skal blive værre og værre, for selv efter de to forlig bliver jo samtlige tal værre og værre.

Statsministeren omtalte vore besparelser, men fremstillingen var urimelig. Statsministeren siger, at vi satte vores sparekrav i vejret under forhandlingernes gang. Det må jeg dementere. Det konservative folkeparti forelagde en lang række konkrete spareforslag – opgjort i 1980-prisniveau beløb de sig og beløber de sig stadig til ca. 11 mia kr. – og så sagde vi til regeringen: vi vil gerne acceptere for ca. 2 mia kr. af jeres gamle spareforslag,